

forslag bliver ophøiet til Lov med de Endringer, som det ærede Udvalg har fremsat, saa vil baade dette Andragende og mange flere, som ville følge efter, ske Fyldest. Jeg vil ved denne Leilighed benytte mig af min Ret til at udtale en almindelig Betragtning, som har gjort sig gjældende hos mig lige fra den Tid, jeg havde den Ære at deltage i den første Krig, nemlig Krigen 1848—50. Jeg har aldrig kunnet forliges med den Opfattelse, at Staten paa den ene Side fordrer, at enhver ung Mand, som dertil er stiftet, skal gaa i Kampen for sit Fædreland og ikke alene udsætte sig for at finde Døden der, men ogsaa for at finde sig mere eller mindre lemlestet, mere eller mindre sat ud af Stand til i Fremtiden at kunne ernære sig og Sine. At det er Ret, at man fordrer det, indvender jeg Intet imod, det er selvfølgelig. Men hidtil har man behandlet alle dem — ja, jeg kan gjerne tage dem med Allesammen — baade dem, der virkelig have faaet Skudskaar og dem, der have paadraget sig legemlig Svagthed paa anden Maade ved de Strabadser og Møjsommeligheder, Krigerlivet fører med sig, alle disse, siger jeg, har Staten hidindtil — jeg vil ikke sige hidindtil, for den høitæredede Finanzminister har, som jeg har nævnt, hødet Noget derpaa — behandlet med en Kulde og en Vigeghldighed, som ingenlunde svarer til den Humanitet, som man fra Statens Side efter min Opfattelse bør vise imod Enhver, der gjør sin Pligt, efter at han er befalet af Staten til at skulle gaa i Kampen for sit Fædreland; thi det maa være indlysende for Enhver — og det skulde undre mig, om ikke jeg har Alles Tølelser paa min Side —, at den Mand, som gaar i Kampen for sit Fædreland og mere eller mindre lider Skibbrud paa sit Helbred, skulde have ligefrem Ret til at fordrø af Staten, at den hjælper ham gennem hans Livs Møjsommeligheder, og at han ikke skal havne paa Fattigvæsenet, fordi han uden Skyld og Brøde fra hans Side har lidt Skaar paa sit Helbred. Jeg har jaagt, at jeg forundrede mig derover, og jeg har ladet min Røst lyde, saa tidt den Slags Sager have været til Forhandling her i Salen, saa længe, jeg har været her, og nu kan det ikke Andet end glæde mig, at der tages saadanne Henjyn, som efter min Formenting burde være tagne for længe siden. Om Grunden dertil er den, at de forskjellige Rigsdagsmænd i deres Erfarings Kredse mærke, at det viser sig mere og mere, efterhjem Invaliderne fra den første Krig rykke op i Alderen, hvilken Indflydelse Krigslivet har kunnet have paa dem, det lader jeg staa hen, men jeg antager det. Thi jeg forstaaar saa godt, hvor vanskeligt det vil være for en

Andrager, der ikke ligefrem har faaet legemlige Skaar i Krigen, men for hvem, efterat han er kommen hjem, de Videlser og Møjsommeligheder, der have indvirket paa hans Helbred, mere og mere tage til med Alderen. Jeg vil ved denne Leilighed udtale, at der er Mange, der have henvendt sig til mig, og for mig fuldstændig fyldestgjort, at den Svagthed, de led af, havde sin Rulde fra den Tid, de vare Soldater. Og man vil forstaa, hvor inderlig de fremhæve for En det Samme, som jeg fremhævede her, at man paa den ene Side byder dem som Pligt at gaa — og dertil er der ikke Noget at sige, det kan ikke være anderledes — men at man ikke føler tilstrækkelig sin Pligt paa den anden Side, nemlig den at støtte Bedkommende, saasnart der er Sandhynlighed for — saaledes som det er kommen til at staa i den af Udvalget stillede Ændring, som jeg glæder mig saa overordentlig over — og man ikke kan benegte Muligheden af, at deres Svagthed stammer fra deres Soldatertid; det er i Særdeleshed dette Punkt, jeg tillægger den største Vægt. Thi skulde man, saaledes som hidtil efter denne Lov, føre bestemt Bevis for, at Sygdommen hidrører fra Bedkommendes Soldatertid, vilde det se mørkt ud for Mange, og en Mængde Andragender fremdeles ligesom hidtil blive afviste. Men nu tvivler jeg ikke om, i Særdeleshed efter det Standpunkt den ærede Finanzminister indtager overfor den Slags Spørgsmaal — og jeg antager, at Ministeren efter ham ville tage hans humane Tanke op i denne Retning — og jeg vil ved denne Leilighed lægge den ærede Minister og det høie Thing det alvorlig paa Sinde, at man i Henhold til de Udtalelser, jeg kom med, vil gjøre alt Muligt for at lette deres Stilling, der søge, naar man ikke tør benegte Muligheden af, at deres Svagthed og Mangel paa Evne til at ernære sig hidrører fra deres Soldatertid. Naar dette fyldestgøres tilstrækkeligt, saaledes som Lovforslaget her giver Anvisning paa, er jeg vis paa, at enhver Berettiget kan indhente den Støtte, der er nødvendig for ham i den Tid, han endnu har tilbage at leve i. Men der er en Ting, der underer mig, med Henjyn til hvilken jeg tillod mig at afbryde den ærede Ordfører; det er de 15,000 Kr. Jeg forstaaar egentlig ikke, hvorledes man kan tro, at 15,000 Kr. herefter ville være tilstrækkelige til at fyldestgjøre de Forventninger, som Bedkommende nu maa have efter denne Lov. Jeg havde ventet mig — ja, nu tør jeg jo ikke sige den allerstørste Sum, som min Fantasi turde gaa til — at man dog i det Mindste ikke var gaaet lavere ned end til 50,000 Kr., og jeg